

Türk
sanayicileri
ve
iş adamları
derneği

İMALAT SANAYİNDE MALİYET ANALİZİ
(1972)

İSTANBUL
OCAK 1975

(Yayın No: TOSİAD-T/75;1,18)

İMALAT SANAYİNDE MALİYET ANALİZİ

Bu çalışmada 1973 yılı içinde DPT ve İstanbul Sanayi Odası'nın işbirliğiyle başlatılmıştır. Çalışmayı DPT uzmanları yürütmüşler ve Anket sonuçları DPT Uzun Vadeli Planlar Şubesinde 1974 yılı içinde değerlendirilerek (Ağustos 1974 tarihini ve İPD 372 işaretini taşıyan bir teksir ile) Ocak 1975 ayı ortalarında yayınlanmıştır.

Araştırmanın (yayın ve referans için kullanılmasına DPT tarafından izin verildiği) için Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği adı geçen ankete dayalı olarak bu küçük çalışmayı yayınlamaktadır.

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneğinin özellikle dernek üyeleri ve konu ile ilgilenenler için yaptığı düzenlemede, anket verilerine dayalı olarak imalât sanayiinde maliyetlerin ve maliyeti oluşturan harcamaların ayrıcalıklarının açık olarak ortaya konulmasına çalışılmıştır.

Bu çalışma anket kapsamındaki kuruluşlarda 1972 yılındaki maliyet yapısını ortaya koymaktadır. Geçen sürede değişen koşullar nedeniyle 1975 yılında imalât Sanayiinde maliyet yapısı için aynı sonuçlara itibar etmek imkânsızdır.

ACIKLAMA

"İmalat Sanayii Maliyet Analiz Anketi" DPT'inca özellikle Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Türkiye arasındaki ortaklığın geçiş dönemi koşullarını düzenleyen katma protokol karşısında Türk İmalat Sanayiine gerekli rekabet gücünü kazandıracak tedbirlerin geliştirilmesi amacıyla Türkiye'de mevcut sanayilerdeki, çeşitli büyüklükteki kuruluşların maliyet yapıları ve sorunları hakkında bilgiler edinme ve bunları değerlendirmenin yaratacağı katkılar için 1972 yılı esas olacak biçimde hazırlanmıştır.

DPT ile İstanbul Sanayi Odası arasındaki iş birliği neticesinde örnek firmalar seçilmiş, uzman anketörler bu firmalara gidip anketleri doldurmuşlar, gidilmesi olanağı bulunmayan firmalara P.T.T. aracılığı ile gönderilen anket formlarından elde edilen bilgiler değerlendirilmiştir.

İmalât Sanayii, özel kesiminde kapsanan firma sayısı (116)dir. Bu firmalar 18 alt sektörde faaliyet göstermekte, 122 adet mal üretmektedirler. Bu firmaların 1972 üretim değeri toplamı 7,520 Milyon TL.'ni bulmaktadır Anket ile Kamu Kesiminde 15 sektörde faaliyet gösteren 76 firma kapsanmıştır. Bunların 1972 yılı üretim değerleri toplamı 8.972 Milyon TL.'dir.

Çalışmalar önce firma bazında yapılmış, sonra mal bazına geçilmiş, daha sonra birden çok firmadaki aynı mallar birleştirilmiş son aşamada da sektör düzeyinde toplulaştırılmış ve vergi rakamları da maliyet yapısında gösterilmiştir.

Girdilerin ve katma değer unsurlarının toplam ve ayrı ayrı yüzde olarak ağırlıklandırılmasında sınai maliyet değeri esas alınmıştır.

Maliyetlerin yapısı tabloları, özel ve kamu kesimi için kendi maliyetlerinde bir standart olarak kullanılabilmesi ümidiyle derlenmiş bulunmaktadır. Örneğin; işçilik giderlerinin toplam maliyet içindeki oranında, firma kendi maliyeti içindeki işçilik verimliliği hakkında bir karşılaştırma yapma olanağına sahip olabilir. Diğer maliyet unsurları için de aynı karşılaştırmayı yapma olanağı bu tablolar aracılığı ile yapılabilir.

Anket çalışmalarında bazı malların iç ve dış fiyatları verilmektedir.

İç fiyatlar, anketlerdeki 1972 yılı fiyatların ortalaması alınarak bulunmuştur.

Dış fiyatlarda ise "Dış ticaret istatistikleri 1973 ithal fiyatları" ve "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında" alınan 1973 fiyat verileri kaynak olarak kullanılmıştır.

DPT nin bu çalışmasının değerlendirilmesinde Özel Kesim/Kamu Kesimi karşılaştırmaları yapılırken aşağıdaki faktörlerin dikkate alınmasında yarar vardır:

1. Kamu kesiminden anket kapsamına alınan işletmeler genellikle büyük ve temel mal üreten kuruluşlardır.
2. Özel Kesimden anket kapsamına alınan işletmeler daha fazla mal çeşitliliği gösterir.

Bu durum anket kapsamına dahil Özel/Kamu Kesimi işletme dağılımına ait aşağıdaki tabloda açıklıkla görülmektedir.

SEKTÖR	KAMU KESİMİ		ÖZEL KESİM	
	FİRMA SAYISI	ÜRETİM MALİYETİ (MİLYON TL)	FİRMA SAYISI	ÜRETİM MALİYETİ (MİLYON TL)
MADENCİLİK	13	2.429.7	-	-
GIDA	1	24.6	4	89.8
DOKUMA-GİYİM	24	1.838.8	-	-
ORMAN ÜRÜNLERİ	2	74.2	2	474.4
KAĞIT	2	1.820.8	-	-
BASIM	11	13.3	-	-
DERİ	1	109.1	4	922.5
KİMYA	4	348.5	8	479.1
TIBBİ İLAÇLAR	-	-	10	554.7
GÜBRE	3	463.1	-	-
ÇİMENTO	12	832.7	-	-
PİŞMİŞ KILDEN GEREÇL.	4	69.0	-	-
SERAMİK	3	65.7	-	-
METALURJİ	2	334.0	16	958.7
ELOKSAL İŞLERİ	-	-	1	2.3
MADENİ EŞYA	-	-	24	369.0
MAKİNA İMALAT	3	191.6	19	501.4
ELEKTRİK MAKİNALARI	-	-	12	424.6
TAŞIT SANAYİ	1	356.7	8	2.580.0
YAN SANAYİ	-	-	6	155.5
DİĞER	-	-	2	7.5
TOPLAM	76	8.971.8	116	7.519.7

Kamu işletmeleri (madencilik, dokuma ve giyim, kağıt sanayii, çimento sanayii) sektörlerinde yoğunlaştığından toplu değerlemelerde yanlış yargılar ortaya çıkabilir. Örneğin bu tip bir dağılımda Kamu işletmelerinde daha az ithal girdisi daha fazla katma değer söz konusu olacaktır.

TÜRKİYE'DE İMALAT SANAYİNDE MALİYET ANALİZİ

ÖZEL KESİMDE MALİYET YAPISI (Tablo 1)

1. Özel Kesimde, imalât sanayiinde sınıai maliyetin yapısı şöyledir:

Toplam Girdi (Ham madde, enerji)	% 80.1
Katma Değer (İşçilik, faiz, diğer)	19.9
	<u>100.0</u>

2. Toplam girdilerin dağılımı ise şöyledir:

Ham madde	% 49.6
Yardımcı Madde ve Yedek Parça	23.4
Enerji ve Yakıt	1.9
Diğerleri	5.2
	<u>80.1</u>

3. Toplam girdilerin % 27.4'ü ithal malıdır. İthal malı girdilerin nihai sınıai maliyet içindeki payı ise % 34.2'dir.
4. Sınıai maliyetin % 19.9'unu oluşturan katma değer dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

İşçilik	% 10.6
Faiz	3.7
Diğer	5.6
	<u>19.9</u>

5. İmalât sanayiinde 100 olarak kabul edilen sınıai maliyet içinde vergi payı 18.1'dir.

Sınıai maliyetin % 18.1'ini oluşturan vergilerin yerli ve ithal malı girdiler üzerinden dağılımı şöyledir:

Yerli bileşkenlerde	% 7.1
İthal bileşkenlerde	% 11.0
	<u>18.1</u>

6. Özel Kesim imalât sanayiinde satış maliyeti sınıai maliyetin % 4.5 üzerindedir.
7. Özel Kesim İmalât Sanayii ürünlerinin satış fiyatı sınıai maliyetin % 22.7 üzerindedir. Satış maliyetinin, sınıai maliyetten % 4.5 farklı olduğu dikkate alınırca, satış maliyeti ile satış fiyatı arasındaki farkın anket kapsamındaki sınıai kuruluşlar için 1972 yılında % 17.4 dolayında gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır.

TÜM İMALAT SANAYİİNDE GİRDİ YAPISI (Tablo 2)

8. Tüm imalât sanayiinde girdi yapısında en önemli gösterge (enerji-yakıt) giderlerinin sınai maliyet içindeki payıdır.
9. Toplam sınai maliyetin % 7.6 sının enerji ve yakıt giderlerinde oluştuğu tesbit edilmiştir. Fakat bu gider payı sektörler itibariyle büyük farklılık göstermektedir.
10. Toplam sınai maliyet içinde enerji ve yakıt payı sektörlerin başlıcaları şunlardır:

Çimento	% 39.0
Seramik	22.0
Gübre	16.6
Kâğıt	14.7
Pişmiş Kil	14.7
Dokuma	6.5
Gıda	6.2

11. Sınai maliyet içinde enerji-yakıt payı düşük sanayi kol-
ları ise şunlardır:

Taşıt Onarım ve İmalâtı	% 0.8
Radyo TV imalâtı	0.9
Dayanıklı Tüketim Malları	1.6
Elektrik Makinaları	1.4

TÜM İMALAT SANAYİİNDE İTHAL GİRDİLERİN PAYI (Tablo 3)

12. Tüm imalât sanayiinde (Kamu ve Özel) sınai maliyetin içinde toplam girdi payı % 65.4 ve ithal malı girdilerin payı ise % 16.8 dir.
13. Sınai maliyette toplam girdisi en yüksek sektörler şunlardır:

Deri	% 86.5
Kablolar	85.4
Taşıt Onarım ve İmalâtı	80.2
Kimya	78.5
Gıda	77.5
Otomotiv Sanayiine İntput veren sanayiler	71.3
Makina imalât	70.4

14. Sınai maliyette toplam girdisi en düşük sektörler şunlardır:

Madencilik	% 27.5
Pişmiş Kil	39.1

15. İthal mali girdi kullanımı sektörler itibariyle farklılık göstermektedir. Sınai maliyette ithal mali girdi oranı önde giden sektörler şunlardır:

Plastik Eşya	% 52.0
Tıbbi ilâçlar	50.7
Taşıt Onarım ve İmalâtı	45.8
Akümülatörler	34.6
Radyo - TV	34.3

16. Sınai maliyette ithal mali girdi payı düşük imalât sanayi sektörleri şunlardır:

Kâğıt Sanayii	% 2.5
Dokuma ve Giyim Sanayii	4.1

TÜM İMALAT SANAYİNDE KATMA DEĞERİN YAPISI (Tablo 4)

İşçilik

17. Tüm imalât sanayiinde sınai maliyetin ortalama % 19.6 sanayi işçilik giderleri oluşturmaktadır. Ancak işçiliğin sınai maliyet içindeki payı belli sektörlerde daha üst düzeylere çıkmaktadır. İşçiliğin sınai maliyet içindeki payı yüksek başlıca sektörler şunlardır:

Madencilik	% 46.6
Pişmiş Kil	36.1
Basım	33.2
Dokuma ve Giyim	20.7
Madeni Eşya	24.3

18. Plastik eşya, kimya, taşıt onarım ve imalat sektörlerinde ise sınai maliyet içinde işçilik payı % 10 nun altına düşmektedir.

Faiz

19. Sınai Maliyet içinde faizin payı ortalama % 2.9 oranında görülmektedir. Ancak, faiz yükü de sektörler itibariyle farklılık göstermektedir. Belli sektörlerde sınai maliyetin yaklaşık % 5'inin faizden oluştuğu anlaşılmaktadır.

TÜM İMALAT SANAYİNDE SINAI MALİYET İÇİNDEKİ VERGİ PAYI

(Tablo 5)

20. Tüm imalât sanayiinde sınai maliyeti oluşturan girdilerdeki verginin sınai maliyetin ortalama % 10.6 sı dolayında olduğu görülmektedir. Tekrar açıklamakta yarar vardır ki, bu vergisiz sınai maliyet rakamını oluşturan yerli ve ithal girdiler üzerindeki vergidir.
21. Sınai maliyette yerli girdiler üzerindeki vergi yükünün payı % 6.1, ithal girdiler üzerindeki vergi yükünün payı % 4.5 dur.
22. Başlıca sektörlerde sınai maliyet içinde vergi payı şöyledir:

Dokuma ve Giyim Eşyası	% 12.5
Plastik Eşya	27.1
Metalurji	13.3
Kablolar	22.1
Taşıt Onarım ve İmalât	20.4

TÜM İMALÂT SANAYİNDE SATIŞ FİYATLARI (Tablo 6)

23. Tüm imalât sanayiinde Satış Fiyatı ile Satış Maliyeti arasındaki fark % 9.8'dir.
24. İmalât Sanayiinde Sınai Maliyet 100 olarak kabul edildiğinde sınai ürün satışa hazır hale getirilinceye kadar 4.4 harcama yapılmakta yâni Satış Maliyeti 104.4'e yükselmektedir. Satış Maliyeti 104.4 olan sınai ürünlerin Satış Fiyatı 114.6 dır. Yâni Satış Maliyeti ile Satış Fiyatı arasında 9.8 fark ortaya çıkmaktadır.

25. Satış Fiyatı ile Satış Maliyeti arasındaki fark muhtelif sektörlerde farklılıklar göstermektedir. Bunlar anket kapsamına giren işletmeler itibariyle ilgili Tabloda gösterilmiştir.

BAZI MALLARDA İÇ VE DIŞ FİYAT KARŞILAŞTIRILMASI (Tablo 7)

26. Tüm İmalât Sanayii için iç ve dış sinai maliyetlerin karşılaştırılması çok güçtür. Kalite farkı dış piyasada değişen koşullar, iç piyasada maliyeti oluşturan harcamaların istikrar göstermemesi buna imkân vermemektedir. Bu konuda sadece 1972 yılı için yapılan bir karşılaştırma denemesinin sonuçları ilgili tabloda özetlenmiştir.

TABLO 1

TÜRK SANAYİNDE 1972 YILI MALİYET YAPISI

	Kamu	Özel	Toplam
TOPLAM GİRDİ	53.2	80.1	65.4
Hammadde	25.9	49.6	36.5
Yardımcı Madde	9.2	23.4	15.7
Yedek Parça			
Enerji ve Yakıt	12.3	1.9	7.6
Diğer	5.8	5.2	5.6
İthal Girdi	3.9	34.2	16.8
KATMA DEĞER	46.8	19.9	34.6
İşçilik	27.0	10.6	19.6
Faiz	2.2	3.7	2.9
Diğer	17.6	5.6	12.1
VERGİ PAYLARI	5.5	18.1	10.6
Yerli Bileşkenlerde	5.2	7.1	6.1
İthal Bileşkenlerde	0.3	11.0	4.5
Satış Maliyeti/Sınai Maliyet	104.2	104.5	104.4
Satış Fiyatı /Sınai Maliyet	107.2	122.7	114.6
Satış Fiyatı /Satış Maliyeti	102.9	117.4	109.8

Kaynak: 1973 Yılında yapılan özel kesimde 116 kamu kesiminde 76 kuruluşu kapsayan anket sonuçlarının DPT tarafından değerlendirilmesi ile elde edilen ve DPT'nin 1382/372 sayılı çalışmasında açıklanan veriler.

TABLO 2

TÜRK SANAYİNDE GİRDİ YAPISI
(Girdilerin Vergisiz Sınai Maliyet İçindeki Payı)

Sektör	Girdi Payı	Ham-Madde	Yardımcı Maddeler	Enerji Yakıt	Diğer
Madencilik	27.5	2.8	10.9	7.5	6.3
Gıda	77.5	41.5	2.5	6.2	27.3
Dokuma ve Giyim Eş.	60.5	42.3	8.2	6.5	3.5
Orman Ürünleri	66.5	48.5	8.8	6.4	2.8
Kâğıt Sanayii	64.9	39.8	5.5	14.7	4.9
Basım Sanayii	53.3	46.6	2.8	2.7	1.2
Deri	86.5	71.5	12.4	1.3	1.3
Plastik Eşya	76.0	66.9	2.7	6.4	-
Kimya	78.2	58.3	5.3	4.4	10.2
Tıbbi İlaçlar	73.3	50.0	6.3	0.6	16.4
Gübre	57.3	25.0	7.5	16.6	8.2
Çimento	65.4	3.8	8.4	39.0	14.2
Pişmiş Kil	39.1	8.3	11.0	14.7	5.1
Amyant Mamulleri	60.9	50.9	2.2	1.6	6.2
Seramik	66.8	9.6	20.0	22.0	15.2
METALURJİ	81.1	66.1	6.6	6.5	1.9
Eloksal İşleri	39.7	10.9	5.4	21.4	2.0
Madeni Eşya I	58.2	30.9	14.3	3.6	9.4
II	73.0	42.2	20.8	3.9	6.1
III	59.5	52.2	4.9	1.3	1.1
Makina İmalât I	72.0	59.0	4.6	1.5	6.9
Dayanıklı Tüketim Mal- ları II	76.0	62.3	4.9	1.6	7.2
Makina İmalât III	70.4	34.1	27.7	3.9	4.7
4" Pompalar	54.3	17.8	16.4	3.5	16.6
Elektrik Makinaları	66.9	59.6	3.4	1.9	2.0
Yeraltı Kabloları ve Diğer Kablolar	85.4	79.2	2.0	0.4	3.8
Akümülatörler	66.9	43.7	7.9	6.6	8.7
Radyo - TV	72.3	29.6x	33.0x	0.9	8.8
Taşıt Onarım ve İmalât	80.2	28.6	48.5	0.8	2.3
Otomotiv Sanayiinde İnput veren Sanayiiler	71.3	50.6	12.8	2.3	5.6
T O P L A M	65.4	36.5	15.7	7.6	5.6

x Tahmini rakamlar

Kaynak: 1973 Yılında yapılan özel kesimde 116 kamu kesiminde 76 kuruluşu kapsayan anket sonuçlarınının DPT tarafından değerlendirilmesi ile elde edilen ve DPT'nin 1382/372 sayılı çalışmasında açıklanan veriler.

TABLO 3
İTHAL GİRDİLERİN PAYI

Sektör	Toplam Girdi Payı	İthal Girdiler Toplam Payı
Madencilik	27.5	0.5
Gıda	77.5	-
Dokuma ve Giyim Eşyası	60.5	4.1
Orman Ürünleri	66.5	6.2
Kâğıt Sanayii	64.9	2.5
Basım Sanayii	53.3	-
Deri	86.5	-
Plastik Eşya	76.0	52.0
Kimya	78.2	17.5
Tıbbi İlaçlar	73.3	50.7
Gübre	57.3	13.9
Çimento	65.4	0.2
Pişmiş Kil	39.1	1.7
Amyant Mamulleri	60.9	-
Seramik	66.8	5.4
METALURJİ	81.1	15.8
Eloksal İşleri	39.7	0.7
Madeni Eşya I	58.2	17.4
II	73.0	32.8
III	59.5	1.7
Makina İmalât I	72.0	16.4
Dayanıklı Tüketim Malları II	76.0	18.2
Makina İmalât III	70.4	24.2
4" Pompalar	54.3	3.9
Elektrik Makinaları	66.9	26.7
Yeraltı Kabloları ve Diğer Kablolar	85.4	18.6
Akümülatörler	66.9	34.6
Radyo - TV	72.3	34.3
Taşıt Onarım ve İmalât	80.2	45.8
Otomotiv Sanayiine İnpıt veren Sanayiler	71.3	18.5
T O P L A M	65.4	16.8

Kaynak: 1973 Yılında yapılan özel kesimde 116 kamu kesiminde 76 kuruluşu kapsayan anket sonuçlarınının DPT tarafından değerlendirilmesi ile elde edilen ve DPT'nin 1382/372 sayılı çalışmasında açıklanan veriler.

TABLO 4

KATMA DEĞERİN YAPISI
(Vergisiz Sınai Maliyet İçindeki Payı)

Sektör	Katma Değer	İşçilik	Faiz	Diğer
Madencilik	72.5	46.6	2.5	23.4
Gıda	22.5	13.1	1.7	7.7
Dokuma ve Giyim Eş.	39.5	20.7	2.2	16.6
Orman Ürünleri	33.5	14.6	5.5	13.4
Kâğıt Sanayii	35.1	20.9	2.5	11.7
Basım Sanayii	46.7	33.2	-	13.5
Deri	13.5	10.6	1.6	1.3
Plastik Eşya	24.0	9.5	-	14.5
Kimya	21.8	7.0	3.1	11.7
Tıbbi ilâçlar	26.7	13.7	7.4	5.6
Gübre	42.7	18.4	5.2	19.1
Çimento	34.6	17.3	1.5	15.8
Pişmiş Kil	60.9	36.1	0.1	24.7
Amyant Manulleri	39.1	24.7	5.7	8.7
Seramik	33.2	18.7	-	14.5
METALURJİ	18.9	11.1	2.4	5.4
Eloksal İşleri	60.3	42.4	-	17.9
Madeni Eşya I	41.8	24.3	7.4	10.1
II	27.0	22.2	1.1	3.7
III	40.5	21.9	6.7	11.9
Makina İmalât I	28.0	20.7	2.9	4.4
Dayanıklı Tüketim Mal- ları II	24.0	12.7	5.0	6.3
Makina İmalât III	29.6	15.6	3.2	10.8
4"Pompalar	45.7	22.5	11.7	11.5
Elektrik Makinaları	33.1	16.0	7.1	10.0
Yeraltı Kabloları ve Diğer Kablolar	14.6	7.0	6.4	1.2
Akümülatörler	33.1	25.1	3.2	4.8
Radyo - TV	27.7	15.8	3.8	8.1
Taşıt Onarım ve İmalât	19.8	9.7	2.6	7.5
Otomotiv Sanayiine İnput veren Sanayiler	27.9	15.5	3.0	9.4
T O P L A M	34.6	19.6	2.9	12.1

Kaynak: 1973 Yılında yapılan özel kesimde 116 kamu kesiminde 76 kuruluşu kapsayan anket sonuçlarının DPT tarafından değerlendirilmesi ile elde edilen ve DPT'nin 1382/372 sayılı çalışmasında açıklanan veriler.

TABLO 5

TÜRK SANAYİNDE VERGİ PAYLARI

Sektör	Yerli Girdilerde	İthal Girdilerinde	Toplam
Dokuma ve Giyim Eş.	12.4	0.1	12.5
Orman Ürünleri	6.3	1.0	7.3
Kâğıt Sanayii	9.5	1.3	10.8
Plastik Eşya	6.4	20.7	27.1
Gübre	1.2	-	1.w
Çimento	3.8	-	3.8
Pişmiş Kil	5.0	-	5.0
METALURJİ	10.5	2.8	13.3
Eloksal İşleri	4.2	0.2	4.4
Madeni Eşya I	5.6	1.5	7.1
II	4.3	8.0	12.3
III	6.4	-	6.4
Makina İmalât I	8.0	2.8	10.8
Dayanıklı Tüketim Malları II	5.0	8.1	13.1
Makina İmalât III	2.1	8.4	10.5
4"Pompalar	7.3	1.8	9.1
Yeraltı Kabloları ve Diğer Kablolar	14.8	7.3	22.1
Akümülatörler	6.1	11.1	17.2
Radyo - TV	3.6	13.0	16.6
Taşıt Onarım ve İmalât	5.0	15.4	20.4
Otomotiv Sanayiine İnput veren Sanayiler	6.3	4.6	10.9
T O P L A M	6.1	4.5	10.6

Kaynak: 1973 Yılında yapılan özel kesimde 116 kamu kesiminde 76 kuruluşu kapsayan anket sonuçlarının DPT tarafından değerlendirilmesi ile elde edilen ve DPT'nin 1382/372 sayılı çalışmasında açıklanan veriler.

TABLO 6
SATIŞ FİYATI VE MALİYETLERİ

Sektör	<u>Satış Maliyeti</u> Sınai Maliyet	<u>Satış Fiyatı</u> Sınai Maliyet	<u>Satış Fiyatı</u> Satış Maliyeti
Madencilik	108.3	102.4	94.6
Gıda	108.3	125.3	115.7
Dokuma Giyim Eş.	104.0	119.5	114.9
Orman Ürünleri	102.2	114.5	112.0
Kâğıt Sanayii	102.5	105.0x	102.4
Basım Sanayii	103.3	98.4	95.3
Deri	100.4	124.7	124.2
Plastik Eşya	101.4	116.4	114.8
Kimya	111.5	129.7	116.3
Tıbbi İlâçlar	109.9	128.0	116.5
Gübre	100.1	100.7	100.6
Çimento	102.6	107.1	104.4
Pişmiş Kil	100.9	93.7	92.9
Seramik	120.7	155.6	128.9
METALURJİ	101.3	107.4	106.0
Eloksal İşleri	100.0	134.9	134.9
Madeni Eşya I	118.7	134.3	113.1
II	103.4	127.9	123.7
III	103.5	105.9	102.3
Dayanıklı Tüketim			
Malları II	115.2	140.2	121.7
Makina İmalât III	102.1	106.1	103.9
4"Pompalar	100.0	109.4	109.4
Elektrik Makinaları	102.9	133.7	129.9
Yeraltı Kabloları ve Diğer Kablolar	155.5	127.1	110.0
Akümülatörler	103.2	122.4	118.6
Radyo - TV	101.9	134.6	132.1
Taşıt Onarım ve İmalât	100.3	115.5	115.2
Otomotiv Sanayiine İnput Veren Sanayiler	105.0	117.2	111.6
T O P L A M	104.4	114.6	109.8

Kaynak: 1973 Yılında yapılan özel kesimde 116 kamu kesiminde 76 kuruluşu kapsayan anket sonuçlarının DPT tarafından değerlendirilmesi ile elde edilen ve DPT'nin 1382/372 sayılı çalışmasında açıklanan veriler.

TABLO 7

BAZI MALLARIN İÇ VE DIŞ FİYATLARI KARŞILAŞTIRILMASI

GÜMRÜK TARİFE POZİSYONU	MADDE ADI	$\frac{\text{İÇ FİYAT}}{\text{DİŞ FİYAT}} \times 100$
a) İç Fiyatı Dış Fiyattan Yüksek olan Maddeler		
28.47.36	Potasyum bikromat	264.0
40.01.23	Balatalar	227.0
28.47.35	Sodyum bikromat	215.1
73.12.12	Soğuk çekilmiş bantlar	179.3
15.11.10	Gliserin	157.4
73.07.20	Çelik kütük	142.1
84.06.51	6 HP Dizel Motoru (7 PS)	141.9
85.12.60	Elektrik Sobası (Y)	139.0
85.12.20	Alıcı Komple TV,Cihazı (Y)	125.2
87.01.22	Traktör (22 HP) (Y)	120.5
73.37.20	Dökme demirden kalorifer radyatörü	109.4
b) İç Fiyatı dış Fiyatın altında olan Mallar		
84.06.51	9 HP Dizel Motoru (10 PS)	96.8
84.06.51	15 HP Dizel Motoru (14 PS)	96.1
84.15.10	Buzdolabı (11,2 ayak) (Y)	82.6
76.02.20	Alüminyum profiller	82.3
32.09.25	Mühtahzar sentetik boyalar (Y)	74.5
32.09.23	Mühtahzar yağlı boyalar (Y)	67.1
85.04.10	Akümülatörler (12 V.,100 A.)(Y)	62.4
32.09.24	Mühtahzar selülozik boyalar (Y)	59.8
44.15.10	Kontrolâklar	58.2
	Zigzag dikis makinaları	52.3
32.09.13	Sentetik vernikler (Y)	40.6
32.09.12	Selülozik vernikler (Y)	29.6
73.10.11	Filmasin	24.7

Kaynak: 1973 Yılında yapılan özel kesimde 116 kamu kesiminde 76 kuruluşu kapsayan anket sonuçlarının DPT tarafından değerlendirilmesi ile elde edilen ve DPT'nin 1382/372 sayılı çalışmasında açıklanan veriler.